

Preventivní program

ZŠ Chýně

2024/2025

Základní škola a Mateřská škola Chýně, okres Praha-západ,

Bolzanova 800, 253 03 Chýně

1. Charakteristika školy

V roce 2017 byla postavena nová budova základní školy z důvodu nedostatečné kapacity staré školní budovy. Ve školním roce 2024/2025 nová budova školy již nedisponuje volnou kapacitou, proto má od roku 2020 detašované pracoviště ve staré budově základní školy v ulici Za Školou a od předminulého minulého školního roku i detašované pracoviště v ulici Uherova. K tomu přináležejí budovy mateřské školy v původní zástavbě obce a v ulici Ecsteinova. Školu navštěvuje celkem 634 žáků. Žáci z prvního stupně mohou plynule přecházet z budovy I. stupně do budovy II. stupně, aniž by opustili budovu. Vyjma přípravné třídy a prvních a druhých ročníků, které jsou umístěny v budovách detašovaných pracovišť.

Ve škole je kladen důraz na bezpečné klima školy podporou vztahů mezi žáky, učiteli a rodinnými zástupci, na zabezpečení sdíleného prostoru a podpory třídnických hodin jako vhodnou formu prevence fenoménu šikany, agresivního chování a dalších rizikových projevů chování (krádeže, záškoláctví, poruchy příjmu potravy, sebepoškozování a další). Pedagogům jsou nabízeny semináře, workshopy, skupiny pro sdílení situací ve třídách či v celkovém školním prostředí. Rodinným zástupcům je dán prostor pro otevřenou komunikaci s třídními i netřídními učiteli a s vedením školy.

Preventivní oblast se zaměřuje na tři cílové skupiny: žáky, pedagogy i rodiče. Nepedagogičtí pracovníci jsou též důležitou součástí preventivní práce ve škole a jsou mnohdy nápomocni při vstupní informaci o daném problému.

Budova základní školy se nachází v blízkosti obecního parku Višňovka a v zástavbě rodinných domů blízko centra obce. Školní pozemek byl rozvržen tak, aby před budovou školy vznikl prostor pro komunitní setkávání žáků, jejich rodinných zástupců, pedagogů a veřejnosti. Za budovou školy se nachází hřiště, které mohou žáci využívat o velké přestávce a hala, která je propojena s budovou školy. Žáci ji mohou navštěvovat v hodinách Tv nebo při školních akcích.

V roce 2017/2018 bylo zřízeno Školní poradenské pracoviště, které poskytuje poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy.

1.1 Základní údaje o škole

Název a adresa školy	Základní škola a Mateřská škola Chýně, okres Praha-západ, Bolzanova 800, 253 01 Hostivice
Zřizovatel školy	Obec Chýně, Hlavní 200, 253 01 Hostivice
IČO	70989559
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Jaroslav Novák

	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků s IVP	Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
Přípravná třída	1	15	1	5
1. stupeň	18	393	8	35
2. stupeň	10	226	7	27
Celkem	29	634	16	67
Telefonní kontakt	+420 603 276 273			
Email	reditel@zschyne.cz			

	Učitelé	Vychovatelé ŠD	Asistentky	ŠPP
Počet pracovníků	46	10	14	6

1.2 Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště (dále ŠPP) poskytuje konzultační a poradenskou činnost žákům, zákonným zástupcům a pedagogům vycházející z vyhlášky č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, a jejich novelizací.

Pracovnice ŠPP zjišťují klima školy, třídních kolektivů, zaznamenávají potřeby žáků, pedagogů a zákonných zástupců. Pozorují, vyhledávají, doprovázejí a ošetřují problémové situace tak, aby co nejdříve a v plné míře poskytly pomoc a ochranu každému, kdo ji ve škole potřebuje. Jsou v kontaktu a spolupracují s externími odborníky.

Jméno metodika prevence pro I. stupeň	Mgr. Kristýna Kracíková
Specializační studium	ANO
E-mail	kracikova.kristyna@zschyne.cz
Realizátor vzdělávání	PPP Francouzská 56
Konzultační hodiny	Dle domluvy

Jméno metodika prevence pro II. stupeň	Mgr. Páleníčková Petra
Specializační studium	STUDUJE
E-mail	palenickova.petra@zschyne.cz
Realizátor vzdělávání	Zřetel, s.r.o.
Konzultační hodiny	Dle domluvy

Jméno výchovného poradce Pro I. a II. stupeň	Mgr. Dagmar Mikešová
Specializační studium	ANO
E-mail	mikesova.dagmar@zschyne.cz
Realizátor vzdělávání	PedF UK Praha
Konzultační hodiny	Dle domluvy

Jméno školního psychologa	PhDr. Jana Klucká, vedoucí ŠPP
E-mail	klucka.jana@zschyne.cz
Konzultační hodiny	Dle domluvy

Jméno speciálního pedagoga	Mgr. Zuzana Čermáková
E-mail	cermakova.zuzana@zschyne.cz
Konzultační hodiny	Dle domluvy

Jméno speciálního pedagoga	Mgr. Veronika Szidenová
E-mail	szidenova.veronika@zschyne.cz
Konzultační hodiny	Dle domluvy

Jméno sociálního pedagoga	Mgr. Kristýna Kracíková
E-mail	kracikova.kristyna@zschyne.cz
Konzultační hodiny	Dle domluvy

1.2.1 Hlavní cíle ŠPP

- zkvalitnění poradenských služeb ve škole poskytovaných žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům
- udržení dobrého sociálního klimatu školy
- práce se všemi subjekty školy i s žáky, kteří nemají problémy, a vytváření široké základny preventivní činnosti
- vytváření programů prevence rizikového chování a sledování jejich účinnosti
- zajištění péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, metodická pomoc a příprava podmínek pro úspěšnou integraci dětí se specifickými vzdělávacími potřebami
- řešení problémů spojených se školní docházkou – neomluvená a vysoká omluvená absence
- posílení průběžné a dlouhodobé péče o děti s neprospěchem a vytváření předpokladů pro jeho snižování
- posílení průběžné a dlouhodobé péče o nadané žáky
- poskytování základních služeb kariérového poradenství
- prohloubení spolupráce s ostatními poradenskými zařízeními
- posílení průběžné a dlouhodobé péče o žáky cizince

2. Analýza současné situace

Analýza současné situace vychází z intervencí školní psycholožky, výchovné poradkyně a metodika prevence v minulém školním roce, ze zápisů z pedagogických porad, výchovných komisí, z rozhovorů s třídními učiteli, s vedením. Je důležitá pro zjištění aktuálního stavu a pro vytyčení cílů primární prevence.

V oblasti prevence škola spolupracuje se státními institucemi a neziskovými organizacemi zajišťujícími preventivní programy a pomoc při řešení problémů spojených s rizikovým chováním. Škola spolupracuje s obecními spolky, které organizují akce v rámci nespecifické primární prevence a akce pro aktivní trávení volného času.

Ve škole se v uplynulém roce řešila následující témata:

- vzájemné vztahy ve třídě (slovní, fyzické napadání),
- vyčleňování z kolektivu,
- sprosté nadávání,

- nedodržování nastaveného systému využívání mobilních telefonů,
- problémy s dodržováním školního řádu ve vztahu k vyučujícím,
- sledování nevhodného obsahu na internetu,
- sebepoškozování,
- závislost na internetu,
- duševní zdraví a úzkostnost,
- užívání nikotinových výrobků na území školy.

Zvýšené riziko v tomto roce, které je nutno minimalizovat (kromě výše zmíněných):

- posilování některých třídních kolektivů v rámci jejich vztahovosti a spolupráce - prevence šikany,
- nevhodná komunikace na sociálních sítích a v aplikacích (např. WhatsApp), která se pak projevuje v nevhodném chování ve třídách,
- nahrávání a sdílení nevhodného obsahu na sociálních sítích,
- úzkosti, deprese, sebepoškozování,
- látkové závislosti.

V aktuálním školním roce by bylo dobré se zaměřit na témata:

- podpora duševního zdraví žáků a edukace v tématu,
- mediální vzdělávání,
- práce s kolektivem v indikovaných třídách,
- bezpečné prostředí pro cizince a nově příchozí žáky v třídních kolektivech,
- edukace v možnostech pomoci při úzkostech, sebepoškozování.

2.1 Zdroje školy

Školní poradenské pracoviště

ŠPP nabízí součinnost výchovného poradce, psychologa a metodika prevence s pedagogy a vedením školy v realizaci preventivních aktivit ve škole a při potřebě řešit nenadálou situaci. Poradenští pracovníci monitorují klima tříd a doporučují potřebné programy selektivní a indikované prevence. Spolupracují s dalšími externími spolupracovníky. Školní psycholog a metodik prevence spolupracují na programu „Růstová skupina“, výchovná poradkyně a speciální pedagog realizují individuální práci se žáky s IVP a monitorují situaci ve třídách.

Pedagogický sbor

Ředitel školy dbá o pravidelné vzdělávání, psychohygienu a stmelování pedagogického sboru. Pedagogové využívají služeb ŠPP a pravidelně konzultují situace ve třídách, pokud to uznají za vhodné. Vzdělávají se v oblastech prevence rizikového chování podle vlastního uvážení a výskytu rizikových projevů ve třídě. Jsou informováni o rizikových

prostorách ve škole (WC, tmavá zákoutí na chodbách, šatny) a o krizových plánech se scénáři řešení výskytu rizikového chování.

Třídnické hodiny

Třídní učitelé nabízejí žákům prostor pro řešení vztahových, komunikačních a jiných problémů týkajících se témat ve třídě, případně ve škole. Nabízí zlepšování komunikačních dovedností a asertivního jednání, zjišťují samotné potřeby žáků a snaží se o zajištění bezpečného prostoru. Třídnické hodiny byly zařazeny do rozvrhu v rozsahu 1 hod./týden.

Školní žákovský parlament

Cílem žákovského parlamentu je aktivní zapojení žáků do chodu školy, podílení se na aktivitách nejen pro spolužáky, zákonné zástupce, ale i do komunitních akcí pořádaných v blízkém okolí. Snaží se o zapojení do budování pozitivního klimatu školy a pomáhá při různých preventivních aktivitách.

Škola online

Informační systém Škola online umožňuje pedagogům a zákonným zástupcům snadnější komunikaci v rámci vzdělávání žáků a nabízí prostor pro lepší orientaci v absenci a prospěchu žáků, což může být nápomocné při řešení krizových situací ve škole.

Schránka důvěry

Schránka důvěry je na naší škole v několika podobách. Fyzicky je umístěna v chodbě, která propojuje budovy 1 a 2. stupně. Slouží jako komunikační kanál pro žáky a poradenské pracovníky v případě jejich nepřítomnosti, dále pro oznámení žáků o šikaně, jiných projevech násilí nebo dalších případech, které žáci chtějí pracovníkům oznámit tímto způsobem. Poslední anonymní cestou, jak se dozvědět o rizikovém chování ve škole je zapojení do projektu Nenech to být, což je webový program a mobilní aplikace sloužící k anonymnímu nahlášení od jakékoliv osoby (nntb.cz). Byl zřízen e-mail schrankaduvera@zschyne.cz.

Adaptační programy

Adaptační programy usnadňují nástup žáka do nového kolektivu, pomáhají žákům při změně učitele, podporují snadnější nástup do nového školního roku. Využívají formy práce (hry, sdílení, zážitky), které umožňují kolektivu žáků a učitelů se více poznat. Adaptační programy určitou formou proběhnou ve všech třídách, kam přistoupil nový žák nebo kde se kolektiv seznamuje s novým třídním učitelem.

Kamerový systém

Škola je ve vnitřních prostorech (na chodbách) a vnějších prostorech zabezpečena kamerovým systémem se záznamem.

R-U-Ž

Škola využívá možnost individuálních rodičovských schůzek rodič-učitel-žák, probíhají ve škole v listopadu a v dubnu. Hromadné třídní schůzky byly eliminovány na dvě setkání za rok, která jsou zaměřená na předání spíše technických a organizačních informací.

Individuální schůzky R-U-Ž nabízejí kontakt a prostor pro sdílení v úzkém kruhu. Dává možnost především žákovi, aby mluvil o svém životě ve škole, podaných výkonech, potřebách a náhledu na to, co se mu daří, nedaří, co by se dalo zlepšit a co by proto mohl udělat.

Barbora Nývltová, arteterapeutka

Ve spolupráci s PhDr. Janou Kluckou realizuje podpůrnou arteterapii pro třídní kolektivy naší školy na zakázku třídního učitele.

por. Mgr. Anna Štisová, MBA – krajská preventistka PČR

Realizuje interaktivní semináře pro žáky prvního i druhého stupně na téma „Odpovědnost a právo“, oblast kyberbezpečnosti a kriminality mládeže.

Vítek Hrbáček

Lektor, který se zabývá prací se skupinovou dynamikou třídních kolektivů. Zaměřuje se na posilování zdravých vztahů a zdravé komunikace, na řešení nevhodných prvků chování a šetření šikany formou včasné intervence. S Vítkem Hrbáčkem spolupracujeme několik let v oblasti problematických třídních kolektivů.

3. Cíle PP

Cíl:	<i>Minimalizovat výskyt rizikového chování</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Specifické programy primární prevence. Vzdělávání pedagogů.
Zdůvodnění cíle:	Zajištění bezpečí pro žáky i pedagogy školy.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vytvoření zdravého kolektivu, pozitivního klimatu školy.

Cíl:	<i>Rozpoznat vztahové problémy ve třídě</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Mapování třídních kolektivů. Rozhovory s TU.
Zdůvodnění cíle:	Předcházet šikaně a jiným formám násilí. Odhalit další případné jevy, které je potřeba řešit.

Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vytvoření zdravého kolektivu, pozitivního klimatu školy. Minimalizace rizikového chování.
--------------------------------------	---

Cíl:	<i>Vytvořit pozitivní sociální klima ve škole</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Zapojení Žákovského parlamentu. Rozvoj TH. Podpora učitelů při vedení TH.
Zdůvodnění cíle:	Prevence šikany a dalších forem násilí. Podpora sounáležitosti a respektu k druhému člověku.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Podpora komunikačních dovedností žáků a jejich sociálních kompetencí.

Cíl:	<i>Zajistit včasnou intervenci při akutním problému</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Krizové plány v příloze PP, seznámení pedagogů s krizovými plány. Dostupnost služeb ŠMP, ŠP, ŠVP a SP.
Zdůvodnění cíle:	Situace vyžadující bezodkladný zásah poradenského pracovníka.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Minimalizace rizikových projevů chování. Zajištění bezpečného prostoru pro žáky i pracovníky školy.

Cíl:	<i>Zvýšit informovanost pedagogů v oblasti primární prevence</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Semináře, workshopy, schůzky s vedením školy, kariérní plán.
Zdůvodnění cíle:	Nutnost rozvoje pedagogických pracovníků v preventivní oblasti a jejich spokojenosti na pracovišti.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Maximální proškolenost pedagogických pracovníků v preventivní oblasti.

Cíl:	<i>Podpořit komunikační dovednosti žáků</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Třídnické hodiny. Nabídka růstových skupin. Programy pro rozvoj třídních kolektivů (podpora zdravého sebevědomí, vlastního názoru, náhled na vlastní hodnotu, zdravá orientace ve vztazích, zná důsledky svého chování).

Zdůvodnění cíle:	Podpora žáka ve svém rozvoji tak, aby obstál v různorodých životních situacích.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zvyšovat sociální kompetence žáků.

Cíl:	<i>Zajistit etickou a právní výchovu žáků</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Zajištění programů specifické primární prevence. Propojení témat ve výuce. Proškolení pedagogů.
Zdůvodnění cíle:	Zvyšování informovanosti žáků o možných důsledcích jejich chování.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Žáci mají právní i etické povědomí o důsledcích svého jednání.

Cíl:	<i>Podpora spolupráce s rodiči</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Zajištění vzdělávacích programů a seminářů pro rodiče.
Zdůvodnění cíle:	Zvyšování informovanosti rodičů v oblastech primární prevence.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Rodiče mají povědomí o preventivních tématech, které se týkají jejich dětí a orientují se v poskytování pomoci.

Cíl:	<i>Poskytnout žákům nástroje ke zvládnutí stresu</i>
Ukazatele dosažení cíle:	Specifické programy primární prevence. Žáci dokáží využít své vnitřní zdroje ke zvládnutí zátěžových situací.
Zdůvodnění cíle:	Zvýšená sebevražednost a sebepoškozování u dětí v ČR.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vytvoření zdravého kolektivu. Minimalizace rizikových projevů chování.

4. Realizace PP

4.1 Pedagogové

Pedagogický sbor je podporován vedením školy v dalším vzdělávání (během celého roku), ve vedení třídnických hodin a v realizaci pedagogické činnosti podle odborného zaměření.

Vzdělávání se uskutečňuje podle nabídky poskytovatelů školení a seminářů zaměřených na prevenci rizikového chování a podle finančních možností školy.

Název a odborné zaměření vzdělávání	Metoda kritického myšlení - supervize
Stručná charakteristika	Metoda RWCT rozvíjí kritické myšlení a nabízí formu práce zaměřenou na žáka a jeho vlastní úsudek v daném tématu. Strukturované hodiny s praktickými ukázkami vedené s respektem k žákovi a podpoře nalezení jeho vlastních zdrojů.
Realizátor/lektor	Mgr. Kateřina Boliková
Počet proškolených pedagogů	Maximální
Počet hodin	Probíhá celoročně
Termín konání	Během školního roku 2024/2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	VTI
Stručná charakteristika	Metoda práce s videozáznamem. Cílem je rozvíjení sociálních dovedností mezi učitelem a žákem, naučení principů úspěšné komunikace a podávání pozitivní zpětné vazby.
Realizátor/lektor	PhDr. Jana Klucká
Počet proškolených pedagogů	Maximální
Počet hodin	Probíhá celoročně
Termín konání	Během školního roku 2024/2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	Metoda Hejného matematiky
Stručná charakteristika	Kolegiální podpora ve výuce Hejného matematiky.
Realizátor/lektor	Jaroslava Kloboučková
Počet proškolených pedagogů	Učitelé I. i II. stupně
Počet hodin	Probíhá celoročně
Termín konání	Během školního roku 2024/2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	Moje tělo je moje
Stručná charakteristika	Webinář pro pedagogy „Jak mluvit s dětmi o vzhledu těla“.
Realizátor/lektor	Brožura ke stažení Moje tělo je moje (mojetelojemoje.cz)
Počet proškolených pedagogů	Učitelé I. i II. stupně
Počet hodin	2x 45 minut
Termín konání	Během školního roku 2024/2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	Strategie řešení konfliktů
Stručná charakteristika	Jak konfliktu ve školním prostředí předcházet a jak ho řešit.
Realizátor/lektor	Marek Procházka
Počet proškolených pedagogů	Učitelé I. i II. stupně
Počet hodin	4x 45 minut
Termín konání	Srpen 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	Supervize s Jaroslavem Vídeňským
Stručná charakteristika	Individuální a metodická podpora pedagogů.
Realizátor/lektor	Mgr. Jaroslav Vídeňský
Počet proškolených pedagogů	Maximální
Počet hodin	Individuální
Termín konání	Během školního roku 2024/2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	Konzultace se školní psychologkou
Stručná charakteristika	Individuální a metodická podpora pedagogů.
Realizátor/lektor	PhDr. Jana Klucká
Počet proškolených pedagogů	Maximální
Počet hodin	Individuální
Termín konání	Během školního roku 2024/2025

Individuální semináře a workshopy **si vybírají učitelé** podle svého záměru práce se třídou. Tyto semináře zde NEJSOU ZVEREJŇOVÁNY. Program může být změněn podle aktuální situace.

4.2 Žáci

Primární prevence probíhá během celého školního roku různými formami ve spolupráci s externími organizacemi a s využitím služeb pracovníků ŠPP.

Název programu	Hasík Hasík CZ - PVČ v oblasti PO a OOb (hasik.cz)
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Preventivně výchovná činnost v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva
Realizátor	Bohumila Hašková a dobrovolní hasiči Chýně
Cílová skupina	Žáci 1. a 2. ročníků
Počet hodin programu	2 x 45 min
Návaznost programu na cíle PP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Školní rok 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Kamarády máme rádi
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Téma je určeno pro nejmladší žáky. V rámci bloku se lektori s žáky společně zaměří na to, co to přátelství je a jak se projevuje. Věnovat se budou chování, které by se mezi kamarády mělo a nemělo objevovat, neshodám mezi kamarády a možnostem jejich řešení. V diskuzi se zaměří také na to, jaké výhody může člověku přátelství přinášet a jak je možné navazovat nová přátelství.
Realizátor	https://www.prevcentrum.cz/
Cílová skupina	Žáci 2. ročníků
Počet hodin programu	2 x 45 min pro každou třídu
Návaznost programu na cíle PP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Kamarádi bez křiku
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci si osvojí možné způsoby zvládnání agrese a naučí se předcházet konfliktům. Dokáží přiměřeným způsobem vyjádřit vztek a negativní pocity, pokud se jim děje něco špatného. Poznají možnosti řešení konfliktů, jak v prostředí třídy a školy, tak v prostředí svého domova. Zamyslí se, jak je možné konfliktům předcházet.
Realizátor	https://www.prevcentrum.cz/
Cílová skupina	Žáci 2. ročníků
Počet hodin programu	2x 45 minut
Návaznost programu na cíle PP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Moje tělo patří mně
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci se v programu seznamují s tématem vztahů. Učí se znát pojem hranice a soukromí, respektovat hranice a soukromí své i ostatních. Žáci se dozvídají, že jim všechny dotyky či situace nemusejí být příjemné a mají právo se vymezit. Žáci vědí, že nikdo nemá právo narušovat jejich soukromí nebo integritu těla. Program se zaměřuje také na téma manipulace, slepé poslušnosti, odolávání tlaku. Cílem primární prevence v oblasti sexuality není, aby se děti bály doteků nebo lidí, ale aby se cítily dostatečně kompetentně v různých situacích, v kterých se mohou ocitnout bez přítomnosti bezpečných dospělých a věděli, kam se mohou obrátit o pomoc
Realizátor	https://www.prevcentrum.cz/
Cílová skupina	Žáci 2. ročníků
Počet hodin programu	2 x 45 min
Návaznost programu na cíle PP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.

Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Vanda a Eda v Online světě
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Vanda a Eda v Onl@jn světě (gov.cz) Žák se při průchodu povídkami seznamuje s riziky pohybu na internetu a osvojuje si základy bezpečné komunikace.
Realizátor	Mgr. Kristýna Kracíková, metodik prevence
Cílová skupina	Žáci 3. ročníků
Počet hodin programu	4 x 45 min
Návaznost programu na cíle PP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Dopravní výchova
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Ve spolupráci s městskou policií žáci projdou teoreticky i prakticky témata dopravní výchovy a bezpečnosti na vozovce.
Realizátor	Pedagogové a městská policie Chýně
Cílová skupina	Žáci 3. ročníků
Počet hodin programu	5 x 45 min pro třídu
Návaznost programu na cíle PP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Bohumila Hašková

Název programu	Digitální gramotnost
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	V průběhu programu lektori mapují, jaké aktivity žáci provozují na internetu a na základě toho společně definují výhody a rizika pohybu v kyberprostoru. Prostřednictvím praktických tipů se žáci dozvědí, jak posílit své bezpečí v prostředí internetu a zamyslí se,

	jak předcházet rizikovým situacím případně jak je řešit, když k nim dojde.
Realizátor	Proxima Sociale o. p. s.
Cílová skupina	Žáci 4. a 5. ročníků
Počet hodin programu	Dle potřeby
Návaznost programu na cíle PP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Kurz prevence závislostí
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci získají informace o nelegálních návykových látkách, jejich druzích, účincích, základní legislativě a možnostech léčby. Uvědomí si rizika spojená s užíváním návykových látek, ale i důvody, proč je lidé užívají. Praktický nácvik odmítání návykových látek, nácvik odolávání tlaku skupiny.
Realizátor	Proxima Sociale o. p. s.
Cílová skupina	Žáci 7. ročníků
Počet hodin programu	4x45 min
Návaznost programu na cíle PP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Zodpovědnost a právo
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Žáci se seznámí s právními důsledky kriminálního chování mládeže.
Realizátor	PČR preventistka A. Štisová
Cílová skupina	Žáci 8. a 9. ročníků
Počet hodin programu	2 x 45 min
Návaznost programu na cíle PP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Moje tělo je moje
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Rozhovory, hry a cvičení budou zaměřeny na prevenci body shamingu a přinesou podněty k hlubšímu zamyšlení. Cílem je motivace a empatie – body shamingu se nebudeme dopouštět ani ho tolerovat, protože jsou pro nás důležité určité osobní i mezilidské hodnoty.
Realizátor	Moje tělo je moje Každé tělo si zaslouží respekt (mojetelojemoje.cz)
Cílová skupina	7. ročníky
Počet hodin programu	3 x 45 min
Návaznost programu na cíle PP	Zvýšit informovanost žáků v oblasti rizikového chování.
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Název programu	Selektivní prevence
Typ programu	Program indikované prevence
Stručná charakteristika programu	Program do tříd, kde se již vyskytlo rizikové nevhodné chování. Slouží k nápravě vztahů v daném kolektivu.
Realizátor	Proxima Sociale o. p s.; Školní poradenské pracoviště
Cílová skupina	Všichni potřební žáci
Počet hodin programu	Dle zvoleného programu (několika denní)
Návaznost programu na cíle PP	Zajistit včasnou intervenci při akutním problému
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných žáků
Termín	Během školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	Mgr. Kristýna Kracíková

Programy budou realizovány v závislosti na aktuální situaci ve škole a třídních kolektivech prezenčně či distančně, pokud to obsah programu dovolí.

4.3 Zákonní zástupci

Zákonní zástupci žáků se aktivně podílejí na chodu školy formou pomoci při organizování a pořádání akcí. Jsou zváni na otevřená setkání s ředitelem a pedagogy školy, i na přednášky organizované školou. V roce 2017 vznikl Spolek rodičů a přátel ZŠ a MŠ Chýně, který přijímá další členy z řad zákonných zástupců a podporuje tak jejich aktivní zapojení do činností školy. Škola je členem projektu Rodiče vítáni a podporuje tak otevřeně spolupráci a přímou komunikaci pracovníků školy a zákonných zástupců žáků.

Pro zákonné zástupce žáků jsou během roku pořádány semináře a workshopy z oblasti výchovy dětí a dalších rodičovských témat. Všechny pozvánky na semináře jsou zveřejňovány na stránkách školy zschyne.cz.

Název programu	Individuální konzultace se školní psycholožkou
Typ programu	Poradenství
Stručná charakteristika programu	-
Realizátor	PhDr. Jana Klucká
Cílová skupina	Zákonní zástupci žáků
Počet hodin programu	Dle potřeby
Návaznost programu na cíle PP	Informovanost rodičů
Ukazatele úspěšnosti	Počet zúčastněných osob
Termín	Během školního roku 2024/2025
Zodpovědná osoba	PhDr. Jana Klucká

4.4 Preventivní témata ve školním vzdělávacím programu

V 1. až 5. ročnících jsou žáci vzděláváni v novém školním vzdělávacím programu. Každý den začíná komunitním kruhem a prací se skupinou. Výuka je rozdělena do bloků, které přehrazuje velká přestávka, jež je dodržována dle rozvrhu. Krátké přestávky jsou voleny vždy podle potřeb žáků a určuje je třídní učitelka. Hodnocení žáků probíhá co nejvíce formativně, formou pohovorů, kdy se žáci sami učí hodnotit svou práci a dávat návrhy pro svůj další rozvoj. Osobně dostávají zpětnou vazbu od učitelky. Zákonní zástupci jsou informováni jednou měsíčně prostřednictvím vyplněného formuláře. Zároveň je dle potřeby užíváno hodnocení sumativní. Nepoužíváme známky, hodnotíme pomocí výčtu chyb nebo procenty. Výuka probíhá po tři týdny, kdy poslední týden v měsíci je věnován tzv. ulitému týdnu, kdy dochází k ověřování znalostí a dovedností formou setkání žáka a učitele. Dvakrát do roka jsou uskutečňovány schůzky R-U-Ž (rodič-učitel-žák), jejichž smyslem je posílit dovednost žáka v náhledu na vlastní činnost, svůj sebeobraz a zjistit, zda je ve škole žák spokojen, co by mohlo být lepší, co se dá změnit. Den se uzavírá v kruhu zpětnou vazbou a cílenými otázkami ke školní práci i k žákům osobně, s čím odcházejí, co se jim ten den povedlo, z čeho mají radost apod. Vzdělávací program dbá na individuální přístup a zjišťování potřeb každého žáka s možností při potížích navázat spolupráci s odborníky.

Ve vyšších ročnících prvního stupně dochází k propojování preventivních témat do výuky na základě aktuálních potřeb třídy. Jedná se především o prevenci úrazů, podporu zdravého životního stylu, prevenci šikany, kyberšikany a netolismu.

Na druhém stupni byly zařazeny třídnické hodiny jako čas, který má být využit pro posílení třídního klimatu, zjištění potřeb třídy a řešení aktuálních témat. Preventivní témata jsou navazována v hodinách osobnostně-sociální výchovy, tělesné výchovy a IKT.

5. Evaluace

Realizované programy prevence v uplynulém školním roce 2023/2024

- 1) Realizace preventivních programů primární prevence ve třídách I. a II.stupně.
- 2) Individuální konzultace ke třídám a k jednotlivcům.
- 3) Poskytování metodického vedení a listů pro práci s třídním kolektivem.

Dále bylo realizováno:

1. Volby do žákovského parlamentu a jeho pravidelné setkávání.
2. Sběrka hraček pro Azylový dům pro matky s dětmi v Kladně. Aktivně se zapojili nejen žáci, ale i jejich zákonní zástupci a veřejnost obce.
3. Pracovnice ŠPP navštívily ve školním roce každou třídu ve 1. – 9. ročníku v rámci seznamovacího programu nebo intervenčních programů, které byly realizovány i v prvních ročnících a přípravné třídy dle potřeb pedagogů, žáků a rodinných zástupců.

6. Kontakty

- 1) Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) Kladno, C. Boudy 2953
Tel.: 312 661 044
- 2) Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD) MÚ Černošice
Tel.: 221 982 251
andrea.cinklova@mestocernosice.cz
- 3) Linka bezpečí
Tel.: 116 111
- 4) Rodičovská linka Linky bezpečí
Tel.: 606 021 021
- 5) Prev-centrum, závislosti
ambulantní léčba - Tel.: 233 355 459; Tel.: 777 161 138; ambulance@prevcentrum.cz
programy pr. pr. - Tel.: 242 498 335; Tel.: 776 619 505; prevence@prevcentrum.cz
- 6) Klinika adiktologie
Apolinářská 4, Praha 2
Tel.: 224 968 208 (ambulance); Tel.: 224 968 253 (ambulance dětské a dorostové ad.)
- 7) Centrum adiktologie
Ke Karlovu 11, Praha 2

- Tel.: 224 968 222 (i léčba kuřáctví u dětí)
- 8) TIS – toxikologické informační středisko (alkohol, drogy konzultace pro rodiče)
Na Bojišti 2, Praha 2
Tel.: 224 919 293, 224 915 402
- 9) PL Bohnice – Detox a léčba
Tel.: 284 016 111
- 10) DROP-IN
Tel.: 222 221 124
- 11) SANANIM
Tel.: 284 822 872
Gambling
Tel.: 774 701 070
- 12) Anabell o. s. (poruchy příjmu potravy)
Tel.: 775 904 778
- 13) Prevence dětem, z. s.

Prevedetem.cz
Tel.: 606 129 305
- 14) Dětské krizové centrum
Tel.: 241 484 149; 777 715 215 (linka důvěry)
Tel.: 241 480 511; 777 664 672 (ambulantní služby)
- 15) ACORUS – pomoc obětem domácího násilí a jejich dětem
Dělnická 12, Praha 7
Tel.: 283 892 772
- 16) Bílý kruh bezpečí (obětem a svědkům trestné činnosti)
U Trojice 2, Praha 5
Tel.: 257 317 110
Tel.: 116 006 (linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí)
- 17) Společnost pro studium sekt a nových náboženských směrů
Tel.: +420 222 539 200
sekty@sekty.cz; sekty.cz
- 18) ROSA, pro oběti domácího násilí
Tel.: 602 246 102
Tel.: 800 60 50 80; 241 432 466

- 19) Centrum pro poruchy příjmu potravy Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN, Ke
Karlovu 11, Praha 2
Specializovaná ambulantní péče
Tel.: 224 965 053
Lůžkové oddělení
Tel.: 224 965 335
- 20) Psychiatrická nemocnice Bohnice
Tel.: 284 016 111
- 21) Středisko výchovné péče (SVP) Klíčov, výchovné problémy, šikana
Tel.: 774 212 820 (pracoviště Praha 5)
- 22) SVP Slaný, Tomanova 1361, 274 01 Slaný
Tel.: 771 253 490
Tel.: 778 534 749
Svpslany.cz
- 23) Sananim – drogová poradna
Tel.: 602 666 415
- 24) Dětská psychiatrie
MUDr. Kollárová, Národní 339/11, Praha 1
Tel.: 222 075 562
- 25) FN Motol – dětská psychiatrie
Tel.: 224 433 400
- 26) Krizové centrum RIAPS
Chelčického 39, Praha 3
Tel.: 222 586 768
- 27) Středisko preventivních psychoterapeutických služeb
Břehová 3, Praha 1
Tel.: 222 324 027
- 28) Středisko pro děti, mládež a rodinnou terapii
Apolinářská 4, Praha 2
Tel.: 224 968 238
- 29) STŘEP (Středisko pomoci dětem a rodinám)
Řehořova 10, Praha 3
Tel.: 224 232 261
- 30) Institut rodinné terapie při FN Motol
Praha 5
Tel.: 224 433 478

- 31) SVP pro cizince
Radlická 30, Praha 5
Tel.: 251 560 516
- 32) Dr. Michal Kolář, Společnost proti šikaně – michalkolar@volny.cz,
Tel.: 244 007 006
Minimalizacesikany.cz
- 33) www.saferinternet.cz
- 34) www.bezpecne-online.cz
- 35) Stoponline.cz
- 36) sancedetem.cz
- 37) www.minimalizacesikany.cz
- 38) www.sikana.org
- 39) www.e-bezpeci.cz
www.napisnam.cz
- 40) www.hoax.cz
- 41) www.prevence-info.cz
- 42) www.zachranny-kruh.cz
- 43) ACORUS, z. ú. Pomoc osobám ohroženým domácím násilím
Nonstop linka 283 892 772
www.acorus.cz
- 44) Nebudobet.cz
- 45) SPC Chotouňská, Praha 10
Tel.: 274 772 945
- 46) SPC Vertikála, Praha 6
Tel.: 233 321 054; 724 219 335
- 47) SPC Apla, Jižní Čechy (dítě s autismem)
Tel.: 777 881 824
- 48) SPC pro vady řeči, Praha 4
Tel.: 222 518 280
- 49) Persefona (oběti domácího násilí, sexuálního zneužívání a znásilnění)
Gorkého 17, Brno
Tel.: 737 834 345, 545 245 996
- 50) Linka psychopomoci
Tel.: 116 123

- 51) Locika - pomoc pro děti ohrožené domácím násilím
Tel.: +420 725 183 141 (back office); 734 441 233 (pro klienty)
E-mail: info@centrumlocika.cz
- 52) Women for women – psychosociální pomoc pro ženy; obědy pro děti
- 53) Psychosociální intervenční tým: <http://piter.cz/index.php>
- 54) Metodika PČR: Když se stane neštěstí: <https://www.policie.cz/clanek/dokumenty-pro-zasazene-mimoradnymi-udalostmi.aspx>
- 55) Poradna Vigvam: <https://poradna-vigvam.cz/>
- 56) Magdalena
<http://www.magdalena-ops.eu/cz/>
- 57) Proxima Sociale
<https://www.proximasociale.cz/>
- 58) Cesta domů
<https://www.cestadomu.cz/publikace/slon-u-tabule>
- 59) Centrum krizové intervence PN v Bohnicích
<https://bohnice.cz/krizova-pomoc/>
- 60) Sociální klinika
<https://www.socialniklinika.cz/pro-zajemce>
- 61) Terapeutická linka Sluchátko, z.ú.
<https://www.linkasluchatko.cz/>
- 62) Terapeutický přístav (Praha)
<https://terapeutickypristav.cz/#o-nas>
- 63) Terap.io (online terapie)
<https://terap.io/>
- 64) Zachrankaaapp.cz
- 65) Napanikar.eu

V Chýni dne 2. 9. 2024

Mgr. Kristýna Kracíková
Mgr. Petra Páleníčková
školní metodičky prevence

Mgr. Jaroslav Novák
ředitel ZŠ a MŠ Chýně

Příloha č. 1

KRIZOVÉ PLÁNY

V rámci prevence rizikového chování (šikana, návykové látky, poruchy příjmu potravy, krádeže, vandalismus, sebepoškozování aj.) je potřeba věnovat zvýšenou pozornost **výrazným změnám v chování i prospěchu**, které se u jednotlivce nebo v kolektivu vyskytnou.

Při jakékoliv změně chování nebo i podezření je vždy nutné:

- pokud se týká jednotlivce, promluvit si s ním a pokusit se zjistit příčinu změny,
- **o zjištěných poznacích informovat třídního učitele, ředitele školy, pracovníky ŠPP.**

Třídní učitel o zjištěném stavu informuje zákonné zástupce žáků a s ohledem na situaci buď individuálně, nebo prostřednictvím mimořádné rodičovské schůzky zákonným zástupcům nabídne pomoc při řešení a doporučí poradenské zařízení. Na prevenci šikany a i při řešení jednotlivých případů spolupracují všichni pedagogičtí pracovníci, případně i přizvaní externí odborníci.

Zákonní zástupci mají možnost se obrátit na ředitele školy a žádat přešetření situace. Třídní učitelé při podezření na zanedbání povinné péče o dítě, tělesné tresty, domácí násilí, apod. upozorní zákonné zástupce a informují o dané skutečnosti vedení školy a pracovníky ŠPP. Stejně postupují při obdržení této informace od jiných pedagogů, zaměstnanců školy či žáků. Pokud nedojde k pozitivní změně, hlásí situaci ředitel školy na OSPOD (orgán sociálně-právní ochrany dětí) a na Policii ČR. Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče, byli informováni, na koho se obrátit v případě řešení vzniklých problémů.

Pracovnice ŠPP

Vedoucí ŠPP a školní psycholog:	PhDr. Jana Klucká
Výchovný poradce pro I. a II. stupeň:	Mgr. Dagmar Mikešová
Metodik prevence pro I. stupeň a sociální pedagog:	Mgr. Kristýna Kracíková
Metodik prevence pro II. stupeň:	Mgr. Petra Páleníčková
Speciální pedagog:	Mgr. Zuzana Čermáková
Speciální pedagog:	Mgr. Veronika Szidenová

Obsah

Krizový plán 1 – Šikana I	26
Krizový plán 2 – Šikana II	27
Krizový plán 3 – Kyberšikana	28
Krizový plán 4 – Krádeže	31
Krizový plán 5 – Vandalismus	32
Krizový plán 6 – Záškoláctví	32
Krizový plán 7 – Tabákové výrobky	34
Krizový plán 8 – Alkohol	34
Krizový plán 9 – Návykové látky	36
Krizový plán 10 – Domácí násilí	39
Krizový plán 11 – Sexuálně rizikové chování	40
Krizový plán 12 – Subkultura	41
Krizový plán 13 – Nová náboženská hnutí	41
Krizový plán 14 – Rizikové chování v dopravě	42
Krizový plán 15 – Homofobie	43
Krizový plán 16 – Extremismus, rasismus, xenofobie	44
Krizový plán 17 – Netolismus	45
Krizový plán 18 – Krizové situace spojené s ohrožením násilí ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí	47
Krizový plán 19 - Distanční vzdělávání při Covid 19	48
Krizový plán 20 - Sebeпоškozování	49
Krizový plán 21 - Poruchy příjmu potravy	50
Krizový plán 22 - Jak postupovat v kontaktu s rozrušeným dítětem	51
Krizový plán 23 – Jak postupovat v případě úmrtí žáka, nebo pracovníka školy	52
Krizový plán 24 – Jak pracovat s žáky vzhledem ke vztahu k ruské agresi na Ukrajině	53
Krizový plán 25 – Sebevražedné chování	54

Krizový plán 1 - ŠIKANANA I (počáteční stadia)

Vychází z přílohy č. 6 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Odhalování počáteční šikany:

Na prevenci a odhalování šikany se podílejí všichni pracovníci školy, nejen třídní učitelé. Všímají si změn v chování žáků.

Pokud zaměstnanec školy zjistí informace o počáteční šikaně je povinen postupovat podle následujících instrukcí:

1. **Neprodleně oznámit** toto zjištění třídnímu učiteli, metodiku prevence (výchovnému poradci), zástupci ředitele.
2. **Podle odhadu závažnosti následuje schůzka** TU, metodika, (výchovného poradce) zástupce ředitele, případně svědků z řad školy, kde jsou dohodnuty další kroky.
3. Metodik nebo třídní učitel provede **rozhovory** se žáky, kteří na šikanu upozornili (informátory) a s oběťmi. Provede zápis (po domluvě s žáky).
4. Je dobré vyhledat další **svědky** a s nimi provést **individuální rozhovory**.
5. **Nikdy nekonfrontovat oběti a agresory! Oběť chráníme, agresori nesmí vědět, že s ní mluvíme. Vyšetřování probíhá tak, aby si agresori nemohli domyslet, kdo, co říká.**
6. **Zajistit ochranu obětem.** Oznámit stav věci rodičům oběti a společně domluvit další postup. Při negativních dopadech na oběť doporučit rodičům spolupráci s odborníky např. pedagogicko-psychologické poradny, psycholog, psychoterapeut.
7. Provést **individuální rozhovor s agresory**, (nebo je mezi sebou konfrontovat – podle situace).
8. Oznámit stav věci rodičům agresorů. Nejvhodnější je **schůzka rodičů agresorů** s metodikem prevence (výchovným poradcem), třídním učitelem a zástupcem vedení školy.
9. Podle stupně provinění **agresora potrestat** dle sankčního řádu školy.
10. Důležitou součástí řešení šikany je **práce se třídou**, ve které k šikaně došlo.

V počátečních stádiích se třídou pracuje metodik prevence ve spolupráci s třídním učitelem a školní psycholožkou. V případě pokročilého stádia jsou přizváni specialisté na léčbu šikany. Šikana je nemoc vztahů ve skupině.

Potrestání agresorů je v kompetenci výchovné komise školy (jejími členy jsou ředitel školy, zástupce ředitele, školní metodik prevence, výchovný poradce a třídní učitel).

Při odhalení **pokročilé šikany** (kdy je naplněna podstata trestného činu/provinění) je třeba kontaktovat Policii ČR.

Důležité kontakty		
minimalizacesikany.cz	116 000	-
sikana.org	244 007 006	Michal Kolář
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
Záchranná služba	155	-

Krizový plán 2 - ŠIKANA II (školní lynč)

Vychází z přílohy č. 6 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Základní krizový scénář pro výbuch skupinového násilí (Kolář, 2011)

První (alarmující) kroky pomoci

1. Zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany

2. Bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

Příprava podmínek pro vyšetřování

3. Zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy

4. Zabránění domluvě na křivé výpovědi

5. Pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře)

6. Oznámení na policii, paralelně - navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

Vyšetřování

7. Rozhovor s obětí a informátory

8. Nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků

9. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky

10. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory

Léčba

11. Metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

Krizový plán 3 - KYBERŠIKANA

Vychází z přílohy č. 7 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Vhodný postup pro oběť kyberšikany:

Jednotlivé body na sebe nemusí přesně navazovat, např. dítě může oznámit útok dospělé osobě již v prvotních fázích.

1. **Zachovat klid** – nejednat ukvapeně.
2. **Ušchovat si důkazy** – uchovat a vystopovat veškeré důkazy kyberšikany (SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, uložte www stránky apod.). Na základě těchto důkazů může být proti útočníkovi či útočnickům zahájeno vyšetřování. (postup viz příloha).
3. **Ukončit komunikaci s pachatelem** – nekomunikovat s útočníkem, nesnažit se ho žádným způsobem odradit od jeho počínání, nevyhrožovat, nemstít se. Cílem útočníka je vyvolat v oběti reakci, ať už je jakákoli.
4. **Blokovat pachatele a blokovat obsah, který rozšiřuje** – pokusit se zamezit útočníkovi přístup k účtu nebo telefonnímu číslu oběti a je-li to v dané situaci možné, i k nástroji či službě, pomocí které své útoky realizuje (kontaktovat poskytovatele služby).
5. **Identifikovat pachatele** (pokud to neohrozí oběť)
6. **Oznámit útok dospělým** (učitel, rodič) – svěřit se blízké osobě. Pro uchování důkazů oslovit někoho, kdo má vyšší IT gramotnost. Kontaktovat školu a specializované instituce (PPP, Policie, SVP, intervenční služby specializující se na řešení kyberšikany, psychology apod.).
7. **Nebát se vyhledat pomoc u specialistů** – kontaktovat specializované organizace, poradny případně Policii ČR.
8. **Žádat konečný verdikt** (v případě řešení situace školou) – po prošetření celého případu trvat na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí.

B. Řešení kyberšikany z pohledu školy

Co může dělat škola:

1. Podpořit oběť a zajistit její bezpečí

Mezi první kroky patří zejména zklidnění oběti (ta je často rozčilená, její reakce mohou být přehnané, v některých případech až suicidalní) a nabídnutí podpory. Zároveň je třeba zajistit, aby kyberšikana dále nepokračovala, tedy odstranit závadný obsah z internetu – např. smazat videa, která oběť ponižují, odstranit závadné fotografie, zablokovat profil pachatele atd. Toto lze provádět v součinnosti s IT odborníkem, poskytovatelem dané on-line služby, administrátory

služby apod.

2. Zajistit co nejvíce důkazních materiálů

Před samotným smazáním materiálů je však nutné zajistit dostatek důkazů – pořídit si snapshoty s důkazním materiálem, stáhnout dané internetové stránky do lokálního počítače, zajistit seznam žáků, kteří se stali publikem kyberšikany (např. v rámci diskusní skupiny na sociální síti) – ideálně s odkazy na jejich profily, pokusit se identifikovat agresora (např. prostřednictvím jeho přátel).

U veřejných diskusních skupin je získání důkazních materiálů poměrně snadné, protože má do skupiny přístup každý, nicméně objevuje se velké množství případů, v kterých útočníci založili uzavřenou diskusní skupinu, do níž pozvali předem vybrané spolužáky. V rámci tohoto uzavřeného prostředí pak realizovali kyberšikany a postupně do skupiny připojovali další uživatele. V těchto situacích doporučujeme kontaktovat odbornou instituci (např. pracovníky projektu E-Bezpečí, projektu Seznam se bezpečně!, případně kriminalisty oddělení informační kriminality Policie ČR), která může pomoci důkazní materiály zajistit jinými cestami.

Důkazní materiály dále využijeme v rámci vyšetřování, při komunikaci s rodiči agresorů a rodičů oběti, v rámci rozhovorů s agresory apod. Vždy je však nutné zajistit bezpečí svědků – tj. z důkazního materiálu by nemělo být zřejmé, jak byl získán (např. v záhlaví jméno žáka, z jehož profilu byl záznam získán).

3. Incident vždy vyšetřit

Všechny případy je nutné důkladně vyšetřit – pokud nejsme schopni incident sami vyšetřit, můžeme využít podpory externích institucí. Vyšetřování zahrnuje zjištění, kde incident probíhal, jak dlouho trval, kdo se do něj zapojil, jaký dopad měl na oběť, jakými technickými prostředky lze útok zastavit apod.

4. Informovat rodiče

O incidentu je nutné informovat rodiče oběti i rodiče agresora, lze využít postupů definovaných ve scénáři řešení tradiční šikany. Poučme rodiče o tom, jaký bude postup řešení na úrovni školy, případně o tom, že daný případ kyberšikany nespadá do kompetence školy a že je možné využít např. právních služeb. V případě, že případ kyberšikany nespadá do kompetencí školy (např. útok proběhl mimo vyučování a nemá návaznost na šikanu, která probíhá ve škole), mohou rodiče např. zažalovat agresora u občanského soudu za obtěžování, úmyslné vystavování nepříjemným zážitkům, stresu apod. Lze akcentovat také nové legislativní normy – zejména nový občanský zákoník.

5. Zkonzultovat řešení s dalšími institucemi

V některých případech je vhodné postup řešení a zejména zvolené tresty konzultovat s dalšími subjekty – zřizovatelem školy, případně Českou školní inspekcí a dalšími institucemi. Česká školní inspekce ale není pověřena metodickým vedením (její kompetence jsou vymezeny

školským zákonem). V řadě případů totiž škola nepostupovala správně a žákům např. navrhla sníženou známku z chování i v situacích, které prokazatelně neprobíhaly v době školní výuky ani v rámci aktivit požádaných školou.

1. Žádat konečný verdikt a informace

Po vyšetření celé situace je nutné trvat na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí (např. Policie ČR, OSPOD, pedagogicko-psychologická poradna...) a dalších subjektů (např. rodičů) (Ministerstvo školství, 2009).

2. Zvolit odpovídající opatření

Je velmi důležité, aby škola při trestání agresorů postupovala v souladu se školním řádem v kombinaci s dalšími strategickými dokumenty školy – např. krizovým plánem, minimálním preventivním programem školy apod. Při určení trestu využíváme možností nabízených ve scénáři pro řešení tradiční šikany (Kolář, 2011).

V případech méně závažných forem kyberšikany se doporučuje využívat neformálních řešení (Jurková, 2010) – např. vytvořit sadu preventivních materiálů z oblasti rizikového chování na internetu, připravit přednášku o důležitosti odpovědného používání moderních technologií atd.

3. Realizovat preventivní opatření

Aby se nežádoucí chování v budoucnu neopakovalo, je nutné zajistit preventivní opatření. Ta lze zabezpečit – např. prostřednictvím realizací projektových dnů zaměřených na prevenci, přípravou materiálů pro podporu prevence, prostřednictvím tzv. hraní rolí v rámci běžné výuky či mimo ni, posilováním dobrých vztahů mezi žáky apod.

Důležité kontakty		
sikana.org	244 007 006	Michal Kolář
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
Záchranná služba	155	-
saferinternet.cz	-	-
bezpecne-online.cz	-	-
e-bezpeci.cz	-	-
Stoponline.cz	-	-
Pomoconline.cz	-	-

Krizový plán 4 - KRÁDEŽE

Vychází z přílohy č. 12 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření na o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

1. **Krádež je protiprávní jednání.**
2. **Ve školním řádu jsou uvedeny konkrétní sankce**, které škola použije v případě, že se někdo dopustí krádeže při poskytování školských služeb nebo při s nimi přímo souvisejících činnostech.
3. Každý, kdo se dopustí krádeže na školní půdě, bude přizván k pohovoru o svém **jednání s ředitelem školy.**
4. Třídní učitel s dopomocí pracovníků ŠPP zjistí příčiny a případně doporučí následnou spolupráci s odborníkem.
5. **Způsobenou škodu** pachatel odčiní či kompenzuje v plné výši poškozenému.
6. Zákonní zástupci pachatele budou informováni po prošetření situace třídním učitelem. Zákonní zástupci poškozeného budou informováni ihned.
7. Jestliže se jedná **o škodu většího rozsahu, bude vyrozuměna Policie ČR.**
8. Každou nahlášenou krádeží se bude zabývat třídní učitel.
9. O krádeži a jejím šetření třídní učitel vyhotoví **záznam**, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím.

Škoda většího rozsahu (škoda větší dle trestního zákoníku je 50.000,- Kč, škoda velkého rozsahu dle trestního zákoníku je 5.000.000,- Kč , viz. § 138) škoda nikoli nepatrná 5000,- Kč je hranice pro trestný čin.

V případě, že je ukradena věc menší hodnoty než 5000,- Kč (a je to bez použití násilí – překonání překážky, není to vloupání) jedná se o přestupek proti majetku dle § 50 zák. o přestupcích č. 200/1990 Sb. v platném znění.

Škoda na odcizené věci od 5000,- Kč výše je trestným činem krádeže dle ustanovení § 205 trestního zákoníku. V případě, že byla odcizena věc s hodnotou menší než 5.000,-Kč, ale bylo použito násilí – vypáčená skříňka, šatna, šuplík nebo násilí vůči osobě a snaha zmocnit se věci – loupež, jedná se vždy o trestný čin.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2

Krizový plán 5 - VANDALISMUS

Vychází z přílohy č. 10 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

1. Podmínky zacházení se školním majetkem jsou zakotveny ve školním řádu včetně sankcí, které škola použije v případě, že se někdo dopustí úmyslného ničení majetku.
2. Náhrada bude vymáhána po žákovi, který věc úmyslně zničil s dohledem jeho zákonných zástupců.
3. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu a ten, kdo ji způsobil, **nebude ochotný škodu nahradit**, ředitel školy vyrozumí Policii ČR a oznámí podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
4. Jestliže je to z povahy poškození možné, žák sám poškozenou věc opraví.
5. O způsobené škodě třídní učitel vyhotoví záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – co - kdy – kde – jak – proč – čím.
6. Jestliže byla způsobená škoda nepatrná nebo malá a žák věc zničil či poničil úmyslně, nejeví žádnou snahu o nápravu, potom třídní učitel vyrozumí zákonného zástupce žáka.
7. V případě, že škoda bude většího rozsahu (nad 5.000,-) zákonní zástupci budou třídním učitelem vyrozuměni vždy.
8. Jestliže je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy, ředitel školy nahlásí situaci na Policii ČR.
9. Policii se hlásí tehdy, pokud o to žádá poškozený nebo jeho zákonní zástupci.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2

Krizový plán 6 - ZÁŠKOLÁCTVÍ

Vychází z přílohy č. 11 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Přesně stanoveno viz. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)

- 1) Neomluvenou nepřítomnost **do součtu 10 vyučovacích hodin** řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem. Projedná důvod nepřítomnosti žáka, způsob omlouvání jeho nepřítomnosti, upozorní na povinnost stanovenou zákonem a seznámí zákonného zástupce s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence. O pohovoru provede zápis, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem. Zákonný zástupce zápis podepíše a obdrží kopii. Odmítnutí či převzetí zápisu se do zápisu zaznamenává.
- 2) Pokud má žák **víc než 10 neomluvených hodin**, svolává ředitel školy školní výchovnou komisi. Podle závažnosti absence žáka se jí účastní: ředitel školy, zákonný zástupce, třídní učitel, výchovný poradce, zástupce orgánu sociálně-právní ochrany dětí, školní metodik prevence, zástupce rady školy, popř. další odborníci. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis, který zúčastnění podepíší. Neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápise zaznamenávají. Každý účastník jednání obdrží kopii zápisu.
- 3) V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka **přesáhne 25 hodin**, zasílá škola oznámení o zanedbání školní docházky s náležitou dokumentací (např. kopii písemného pozvání zákonných zástupců žáka k návštěvě školy, kopii zápisu z pohovoru, písemné vyjádření výchovného poradce, kopii písemného pozvání zákonných zástupců žáka na výchovnou komisi, kopii zápisu o jednání výchovné komise atp.) orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu. V rámci sociálně-právní ochrany se dětmi a mladistvými s opakovanými poruchami závažného rázu zabývají kurátoři pro děti a mládež.
- 4) V případě **opakovaného záškoláctví** v průběhu školního roku, následuje hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR. Problematika záškoláctví je obsažena přímo v trestním zákoně (trestné činy proti rodině a mládeži) nově se uvádí v trestním zákoníku Trestné činy proti rodině a dětem.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5

Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2

Krizový plán 7 - TABÁKOVÉ VÝROBKY

Vychází z přílohy č. 13 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Postup při nalezení tabákových výrobků:

- odebrání tabákových výrobků žákovi,
- sepsání krátkého záznamu o události s vyjádřením žáka (zejména od koho má tabákový výrobek),
- předání zápisu metodikovi prevence, který jej založí do své agendy,
- informování zákonného zástupce žáka třídním učitelem,
- v závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se chování opakuje, vyrozumí škola orgán sociálně - právní ochrany dětí (OSPOD),
- jsou vyvozeny sankce dané školním řádem.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2
Sananim – drogová poradna	283 872 186	-

Krizový plán 8 - ALKOHOL

Vychází z přílohy č. 4 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Postup při nalezení alkoholu:

- provedení testu na přítomnost alkoholu na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce žáka v případě podezření na požití alkohol pedagogickým pracovníkem,
- odebrání alkoholu žákovi,
- volání RZS v případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě,
- informování TU,
- sepsání stručného záznamu o události s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho alkohol má),
- předání zápisu metodikovi prevence, který jej založí do své agendy,
- vyzvání zákonného zástupce žáka k vyzvednutí žáka v případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD) a vyčká jeho pokynů,
- informování zákonného zástupce žáka,
- splnění oznamovací povinnosti k orgánu sociálně právní ochrany dětí školou, pokud se situace opakuje,
- vyvození sankcí podle školního řádu.

- 1) Třídní učitel informuje zákonné zástupce žáka v případě, **že má žák závažnější problém s návykovými látkami**. Pokud je nutná intervence, pedagog zajistí péči pracovníků ŠPP a zvolí vhodný postup.
- 2) V případě, kdy spolupráce s rodiči není efektivní a dítě je ohroženo, **má škola povinnost obrátit se na OSPOD** s upozorněním na možné ohrožení výchovy dítěte (ustanovení § 201 zákona č. 40/2009 Sb.). OSPOD informuje vždy ředitel školy nebo jím pověřený pracovník.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2
Sananim – drogová poradna	283 872 186	-
Adiktologie.cz	-	-

Krizový plán 9 - NÁVYKOVÉ LÁTKY

Vychází z přílohy č. 1 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Konzumace NL ve škole

- 1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci NL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
- 2) Návykovou látku je třeba žákovi odebrat za přítomnosti další osoby a s použitím ochranných pomůcek a zajistit ji, aby žák nemohl v konzumaci pokračovat. O události se sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, včetně toho, zda byly provedeny orientační testy na NL, případně další vyšetření, a s jakým výsledkem, viz níže bod 14). Tento záznam založí školní metodik prevence do své agendy a vyrozumí vedení školy.
- 3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- 4) V případě, kdy je žák pod vlivem NL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci a Policii ČR, pokud ji nevolala již dříve.
- 5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
- 6) V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého studenta, a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. Vyrozumění škola učiní i v případě, kdy žák způsobilý k pobytu ve škole je.
- 7) V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce nezletilého žáka, popř. rodiče nebo jinou blízkou osobu zletilého žáka, a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- 8) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně-právní ochrany obce vyžadovat pomoc.

- 9) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že nezletilý žák konzumoval NL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy). Zákonný zástupce má právo se písemně vyjádřit k této skutečnosti a postupu školy.
- 10) Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
- 11) V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- 12) Z konzumace NL ve škole je třeba vyvodit opatření stanovené školním řádem. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je rizikový pouze sobě, distributor může ohrozit okolí. Distribuce je trestným činem, užívání NL je porušením školního řádu.
- 13) Prokázané navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za rizikové a protiprávní jednání.
- 14) V případě důvodného podezření na intoxikaci žáka může v určitých případech pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost NL (zkouška ze slin, z potu) ze zákona 379/2005 Sb. § 16. Jedná se o situace ve „formách výuky“, které představují odůvodněné riziko ohrožení života nebo zdraví dětí, žáků nebo studentů nebo jiných osob nebo odůvodněné riziko poškození majetku. Z uvedeného restriktivního výkladu plyne pro školskou praxi zásadní pravidlo, že v případě pochybnosti pedagogický pracovník oprávnění k orientačnímu vyšetření nevyužije.
- 15) V ostatních případech důvodného podezření může pedagogický pracovník orientační test provést pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka nebo souhlasu zletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost NL. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným postupem, jako je uvedeno od bodu 3. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka. Test s pozitivním výsledkem plně hradí rodič nebo zákonný zástupce – pokud s tím souhlasil v písemném souhlasu s testováním.
- 16) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem NL, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Distribuce NL ve škole

- 1) Distribuce NL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
- 2) Přechovávání NL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže

specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin (provinění v případě nezletilého žáka) - ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

- 3) Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, musí o této skutečnosti škola (vedení školy) vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
- 4) Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
- 5) Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáním níže.

Nález NL ve škole

V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- 1) Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- 2) O nálezů ihned uvědomí vedení školy spolu s písemným záznamem.
- 3) Vedení školy o nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
- 4) V případě časové překážky na straně Policie se z praktických důvodů doporučuje za přítomnosti dalšího pracovníka školy s použitím gumových/latexových rukavic vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nálezů. Obálku přelepí, přelep opatřit razítkem školy a svým podpisem a uschovat do školního trezoru. Zajištěnou látku následně předat Policii ČR.

V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka látku**, kterou považují za omamnou nebo psychotropní, postupují takto:

- 1) Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
- 2) O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
- 3) O nálezů sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen/na ředitel/ka školy nebo její/jeho zástupce.
- 4) Vedení školy o nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
- 5) V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři, který se dostaví

v případě, že to vyžaduje zdravotní stav žáka. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady NL jsou známy protilátky, které odstraní nebo zmírní akutní účinek NL. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

V případě, kdy pracovníci školy mají důvodné podezření, že **některý z žáků má NL u sebe**, postupují takto:

- 1) Jedná se o důvodné podezření ze spáchání trestného činu, resp. provinění v případě nezletilých osob, nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
- 2) Pedagog vyrozumí ředitele školy a ten bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkontaktuje s ní další postup a informuje zákonného zástupce nezletilého žáka.
- 3) Žáka je nutné mít do příjezdu Policie ČR izolovaného od ostatních žáků, ale zásadně pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2
Sananim – drogová poradna	283 872 186	-
Adiktologie.cz	-	-

Krizový plán 10 - DOMÁCÍ NÁSILÍ

Vychází z přílohy č. 20 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

- 1) V případě podezření na domácí násilí u žáka kontaktuje učitel školní psycholožku, která prověří situaci a spolu s pracovníky ŠPP a vedením školy naplánuje další kroky, které budou plánovány vždy individuálně podle aktuální situace.
- 2) V případě prokázání domácího násilí platí tzv. oznamovací povinnost.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2
ROSA	602 246 102	-
Bílý kruh bezpečí	116 006	-

Krizový plán 11 - RIZIKOVÉ SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Vychází z přílohy č. 18 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

- 1) Pokud má pedagog oprávněné obavy nebo se mu žák sám svěří, upozorní školní psycholožku, která posoudí situaci a spolu s pracovníky ŠPP naplánuje další nápravné kroky.
- 2) Pracovníci ŠPP poskytnou žákovi a jeho zákonným zástupcům doporučení a kontakty na odborníky.
- 3) V případě podezření na domácí násilí u žáka kontaktuje učitel školní psycholožku, která prověří situaci a spolu s pracovníky ŠPP a vedením školy naplánuje další kroky, které budou plánovány vždy individuálně podle aktuální situace.
- 4) V případě prokázání domácího násilí platí tzv. oznamovací povinnost.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2
ROSA	602 246 102	-
Bílý kruh bezpečí	116 006	-

Krizový plán 12 - SUBKULTURA

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Vychází z přílohy č. 19 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

- 1) V případě, že má pedagog podezření, že žák je členem subkultury, která je mu nebezpečná nebo ohrožuje zdraví a život žáka či jiných osob, kontaktuje pracovníky ŠPP, předně školního metodika prevence.
- 2) V případě potřeby na návaznost aktuální situace pedagog rovnou jedná a v případě akutního ohrožení života volná záchranou službu a kontaktuje vedení školy.
- 3) Preventivně se téma subkultur ošetřuje v rámci témat Osobnostně sociální výchovy, odkud mohou pedagogové žádat školního metodika prevence o konkrétní preventivní programy s celou skupinou.
- 4) Jestliže budou narušovány hranice nepřijatelné formy chování, třídní učitel kontaktuje zákonného zástupce žáka.
- 5) V případě, že se situace dlouhodobě nezlepší, třídní učitel domluví konkrétní postup s pracovníky ŠPP.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2
Bílý kruh bezpečí	116 006	-

Krizový plán 13 - NOVÁ NÁBOŽENSKÁ HNUTÍ

Vychází z přílohy č. 17 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

- 1) Pokud třídní učitel vyhodnotí, že je žák ohrožen svým náboženským smýšlením nebo ohrožuje svým jednáním někoho jiného a situace nevyžaduje bezodkladný

zásah, zkontaktuje situaci s pracovníkem ŠPP a bude informovat o situaci rodinného zástupce.

- 2) Pokud žák porušuje svým jednáním školní řád, třídní učitel udělí patřičnou sankci.
- 3) V českých školách není žádným způsobem omezeno nošení náboženských symbolů ve veřejném prostoru, tedy ani ve škole (http://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/DISKRIMINACE/Kauzy/vzdelavani/173-13-DIS-EN.pdf). Pokud tedy žák sám není zanedbáván, nebo na něm není páchan žádný jiný trestný čin vůči dítěti, neohrožuje svým jednáním sebe ani druhé, třídní učitel s ním pracuje na území školy a snaží se vytvořit bezpečnou atmosféru a svým působením nenarušit vztah mezi ním a žákem.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2
Sekty.cz	777 143 001	-
Bílý kruh bezpečí	116 006	-

Krizový plán 14 - RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ

Vychází z přílohy č. 2 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Kdy, koho a v jakém případě vyrozumět – škála rizik ve vztahu k typům prevence:

- 1) V oblasti RCH v kontextu dopravy téměř **výlučně komunikujeme se zákonnými zástupci žáka** a domlouváme případné akce orientované na zvýšení kompetencí žáka v dopravním systému (ideálně dle informací od zákonných zástupců, v jakých dopravních situacích se jejich dítě pohybuje).
- 2) **Výjimečně kontaktujeme policii**, a to zejména v případě, kdy jsme svědky aktivit žáků, které mohou vést k dopravním nehodám.
- 3) Pedagog, pokud má podezření, popř. zkušenost s výrazně rizikovým chováním žáka, má **možnost konzultovat** nápadnosti v chování žáka:
 - s pracovníky ŠPP,

- s pedagogicko - psychologickou poradnou s žádostí o konzultaci,
- využít možnost supervize.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2
Ibesip.cz	-	-
cdv.cz	-	-

Krizový plán 15 - HOMOFOBIE

Vychází z přílohy č. 8 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Homofobie v nejširším slova smyslu zahrnuje postoje a chování vyjadřující nepřátelství vůči lidem s menšinovou sexuální orientací či pohlavní identitou, respektive vůči lidem, kteří vybočují z běžných genderových norem.

- 1) Méně závažné formy může řešit pedagog sám za pomoci ŠMP nebo ŠP.
- 2) Závažnější formy související se šikanou je třeba konzultovat s pedagogicko-psychologickou poradnou.
- 3) Při spáchání trestného činu je potřeba zavolat Policii, což udělá vedení školy, pokud to podmínky události dovolí.

Trestné činy jsou takové skutky, které jsou definovány Trestním zákoníkem, č. 40/2009 Sb. v platném znění. V souvislosti s homofobií se může objevit podezření na různé trestné činy, například: **poškození cizí věci (§228), projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka (§404) omezování osobní svobody (§171) či ublížení na zdraví (§146).**

Pedagog může významným způsobem ovlivnit atmosféru ve třídní skupině a měl by být schopen včas rozpoznat nebezpečí vzniku homofobního obtěžování či šikany.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2
Lgbt.poradna-prava.cz	-	-
Stud.cz	-	-
Gejt.cz	-	-

Krizový plán 16 - EXTREMISMUS, RASISMUS, XENOFOBIE

Vychází z přílohy č. 9 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Rizikové typy chování žáků/studentů:

1. verbální a fyzické napadání spolužáků, zaměstnanců či návštěvníků školy kvůli jejich politickému či náboženskému přesvědčení anebo rasovému, národnostnímu, etnickému či třídnímu původu (včetně střetů různých extremistických či etnicky/nábožensky vymezených part a skupin);
2. revizionistické zpochybňování oficiálních výkladů historie či pojetí soudobé demokracie ve prospěch extremistického výkladu;
3. agitace ve prospěch extremistických hnutí na půdě školy a snaha o získání nových stoupenců mezi vrstevníky (včetně možnosti vytváření extremistických part a skupin ve škole);
4. využívání školního vzdělání a výcviku k nabytí znalostí, dovedností a schopností pro bezprostřední využití v extremistické scéně (návěst bojových umění v kroužcích sebeobrany apod.);
5. využití školních prostor, zařízení a přístrojů ve prospěch extremismu (např. využití školních počítačů a serverů k vytváření a umístění extremistických internetových stránek);
6. zanedbávání školních povinností kvůli volnočasovým extremistickým aktivitám mimo školu (škála mimoškolních extremistických aktivit je široká).

Co s tím?

- 1) Zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitských postojů u jednotlivců a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu.
- 2) Zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole.
- 3) Vyvolat diskusi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu.
- 4) Nabídnout alternativní volnočasové aktivity.
- 5) Zaměřit výuku na tyto problémy.
- 6) Okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky vyvolanými uvedenými postoji a názory.
- 7) Pozvat experty k diskusi s žáky/studenty.
- 8) Informovat rodiče v případě zjištění uvedených hlouběji zakotvených postojů a nabídnout jim spolupráci.
- 9) V případě závažných projevů (především násilných) informovat bezpečnostní složky (Policii ČR)

Kdy, koho a v jakém případě vyrozumět?

Rodiče vyrozumět v případě opakovaných verbálních či vizuálních projevů s možným extremistickým podtextem či v případě odůvodněného podezření na účast žáka v konsistentní extremistické partě a v případě užití násilí s extremistickým, rasistickým xenofobním anebo antisemitským podtextem.

Policii vyrozumět v případě podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost (např. opakované rasistické verbální výpady se závažnými dopady na psychiku terčů takových výpadů apod.) a na takto motivované vážnější formy násilí.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2
Antisemitismus.cz		-

Krizový plán 17 - NETOLISMUS

Vychází z přílohy č. 15 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Termínem netolismus označujeme závislost (závislostní chování či závislost na procesu) na tzv. virtuálních drogách. Mezi ně patří zejména:

- počítačové hry,
- sociální sítě,
- internetové služby (různé formy chatu),
- virální videa,
- mobilní telefony,
- televize aj.

Pokud si všimnete u žáka:

- narušení vztahů
- zhoršení prospěchu (žákovi nezbývá čas na učení)
- unavenosti (hraje dlouho do noci)
- ztráty kamarádů (vymění je za ty virtuální)
- zvýšené agresivity (spojené především s nemožností být on-line)

Co s tím?

- 1) Kontaktovat pracovníky ŠPP.
- 2) Říct o svém podezření zákonným zástupcům žáka.
- 3) Domluvit se s pracovníky ŠPP na dalším postupu.

V rámci prevence:

- 1) Jaké hry žáci hrají, jak často, jak se u toho chovají,
- 2) Mluvte o hrách – fikce vs realita,
- 3) Nastavení časových limitů a jejich dodržování,
- 4) Dělat přestávky,
- 5) Podporovat žáka v jiných zájmech,
- 6) Nabízejte atraktivní aktivní trávení volného času.

Důležité kontakty		
PPP Kladno	312 661 044	-
SVP Klíčov	774 212 820	Pracoviště Praha 5
Rodičovská linka	840 111 234	-
Rodičovská linka	606 021 021	-
Linka bezpečí	116 111	-
Policie ČR	158	-
OSPOD MÚ Černošice	221 982 384	Pracoviště Praha 2
Bezpecnyinternet.cz	-	-

e-bezpeci.	-	-
Nebudobet.cz	-	-

Krizový plán 18 - KRIZOVÉ SITUACE SPOJENÉ S OHROŽENÍM NÁSILÍ VE ŠKOLNÍM PROSTŘEDÍ, KTERÉ PŘICHÁZÍ Z VNĚJŠÍHO I VNITŘNÍHO PROSTŘEDÍ

Vychází z přílohy č. 14 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Krizové situace spojené s násilím ve školním prostředí zahrnují zejména rizikové chování, které je vyvoláno krizovou situací, která přichází z:

1. vnitřního prostředí - řešení konfliktů neadekvátním způsobem, zejména šikana, kyberšikana, vandalismus a další (viz Přílohy Metodického doporučení), útok na školu ze strany dětí/žáků/studentů (dále jen žáci), případně ze strany pedagogů.
2. vnějšního prostředí - řešení konfliktů neadekvátním způsobem, násilí způsobené osobou, která navštívila školu - obvykle rodič/rodiče žáka, násilí způsobenému osobou/osobami, která vnikla do školy nebo jejího okolí a ohrožuje školu násilím nebo jinými prostředky, které mohou ohrozit žáky, pedagogy a další pracovníky školy.

Škola:

- 1) vytvoří krizový plán a krizový tým,
- 2) identifikuje žáky spadající do rizikové skupiny,
- 3) zpracuje plán následné intervence,

Školy se při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků zaměřují především na tyto okruhy:

- 1) školní/vnitřní řád,
- 2) organizační zajištění dohledu nad žáky při vzdělávání a souvisejících činnostech,
- 3) zařazení problematiky BOZ do jiných dokumentů (školní vzdělávací programy - ŠVP);
- 4) seznámení zaměstnanců a žáků školy s opatřeními zajišťujícími bezpečnost a ochranu zdraví žáků;
- 5) informování zákonných zástupců žáků a nezletilých žáků o vydání a obsahu školního/vnitřního řádu;
- 6) hodnocení a prevence rizik s ohledem na zajištění BOZ žáků a aktuálního stavu přijatých preventivních opatření k případným mimořádným událostem včetně zajištění první pomoci žákům;

- 7) praktické nácviky činností při situacích ohrožení žáků, při mimořádných situacích a při požáru;
- 8) personální zabezpečení BOZ, vzdělávání odpovědných osob v oblasti BOZ včetně stanovení vhodné organizace pro vzdělávání v této problematice;
- 9) prostorové a materiální vybavení a zabezpečení včetně plnění podmínek pro zajištění BOZ na užívaných sportovištích a v dalších vnitřních i venkovních prostorách škol a na místech určených pro výuku praktického vyučování, zajištění podmínek BOZ při akcích pořádaných školou podle § 3 vyhlášky č. 48/2006 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, včetně přesunů do jiných prostor školy nebo do pronajatých prostor jiných subjektů a na mimoškolní akce včetně stanovení pravidel.

Důležité kontakty		
Policie ČR	158	-
Záchranný-kruh.cz	-	-
Hzscr.cz	-	-
Prev-centrum	Prevcentrum.cz	

Krizový plán 19 – DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ PŘI COVID 19

- 1) Zajistit plynulý přechod z distanční do prezenční výuky a obráceně. Vedení školy má zajištěný rozvrh pro distanční vzdělávání, se kterým jsou seznámeni žáci, zákonní zástupci i pedagogové.
- 2) Zařadit do výuky preventivní prvky i preventivní programy on-line. Metodik prevence i pedagog preventivně pracují s prvky péče o duševního zdraví a vkládá je do on-line výuky.
- 3) Nabídnout žákům, zákonným zástupcům i pedagogům psychologickou poradenskou pomoc i alternativu volnočasových aktivit. Škola zajišťuje služby poradenského pracoviště a vedení některých kroužků on-line.
- 4) Zajistit podporu duševního zdraví žáků i pedagogických pracovníků. Pedagogičtí a poradenští pracovníci pracují s následujícími odkazy, kde nacházejí inspiraci pro vkládání prvků práce o duševní zdraví do výuky a využívají je *i pro práci a posílení vlastních vnitřních zdrojů*:

<https://www.socialniklinika.cz/>

<https://nevypustdusi.cz/>

<https://psychosomatika.cz/>

Krizový plán 20 – SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

Vychází z přílohy č. 16 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Pokud zjistíte, že se žák či žákyně sebepoškozuje, doporučujeme následující:

Doporučovaný postup:

- Předat dítě školnímu psychologovi.
- Informovat třídního učitele, který naváže spolupráci se školním psychologem, se kterým naplánuje další postup včetně informování zákonných zástupců dítěte a následné péče.
- Školní psycholog nebo třídní učitel, dle vzájemné domluvy, kontaktují zákonné zástupce a doporučují systematickou dlouhodobou spolupráci rodiny a terapeutů či psych. zařízení.
- V případě akutní situace, kdy žák či žákyně potřebují ošetřit, zavolá učitel zdravotníka školy nebo přímo záchranou zdravotnickou službu a neprodleně o tom informuje ředitele školy, zákonné zástupce, třídního učitele.

Nevhodný postup:

- snaha okamžitě odstranit sebepoškozující chování
- sankce a ignorace

Kdy kontaktovat Policii ČR nebo OSPOD (zajišťuje ředitel školy):

- Ohlašovací povinnost se netýká přímo sebepoškozování, ale doprovodných problémů často SP doprovázejících – šikany, sexuálního zneužívání, zanedbávání péče, týrání dítěte (syndrom CAN) atd.
- Povinnosti hlášení podléhá navádění dětí k sebepoškození/sebevraždě (skupina poškozujících se, kyberšikana).
- V případě přímého rizika vážného zranění nebo smrti následkem sebepoškození je namístě okamžitá, i nedobrovolná *hospitalizace na psychiatrii* – při odmítní hospitalizace bývá nutná asistence Policie ČR.

Důležité kontakty		
Linka bezpečí	116 111	-
Dětská psychiatrie	225 096 670	MUDr. Kollárová, Blanická 25, Praha 2
FN Motol dětská psychiatrie	224 433 400	-

Krizové centrum RIAPS	222 586 786	Chelčického 39, Praha 3
Středisko pro děti, mládež a rodinnou terapii	224 968238	Apolinářská 4, Praha 2

Krizový plán 21 – PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY

Vychází z přílohy č. 3 Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Pokud zjistíte, že se žák či žákyně nejí, často zvrací, hubne, doporučujeme následující:

Doporučený postup:

- Pakliže máte se žákem či žákyní vytvořen vztah, můžete navázat konverzaci o tématu a při vhodné příležitosti nabídnout žákovi či žákyni setkání se školním psychologem.
- Informujte neprodleně o zjištění školního psychologa a třídního učitele. Třídní učitel se poradí spolu se školním psychologem na dalším postupu.
- Můžete monitorovat situaci ve třídě, zda nedochází k šikaně či projevům agrese ve vztahu k žákovi či žákyni, u kterého se projeví znaky anorexie či bulimie.
- Výstražným znamením pro nás může být, pokud zjistíme, že žák či žákyně užívá projímadla, diuretika, často zvrací nebo vůbec nejí, v jídelně odevzdává plný tác zpět, chodí jíst na záchod.

Nevhodný postup:

- Řešit situaci sám nebo ji vůbec neřešit.

Důležité kontakty		
Anabell o. s.	+420 775 904 778	-
Linka bezpečí	116 111	-
Rodičovská linka	840 111 234	-
Centrum pro poruchy příjmu potravy Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN	Ambulantní péče 224 956 221 Lůžkové oddělení 224 965 335	Ke Karlovu 11, Praha 2

Krizový plán 22 – JAK POSTUPOVAT V KONTAKTU S ROZRUŠENÝM DÍTĚTEM

Vychází z metodického doporučení České školní inspekce 2021/2022 Přístupy k náročnému chování dětí a žáků ve školách a školských zařízeních a možnosti jeho řešení.

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Pokud se dostanete do situace, kdy je žák rozrušený a mohl by ublížit sobě nebo jiným, doporučujeme následující:

- Vyšlete jednoho žáky či žákyni ze třídy do sborovny, aby sehnal pomoc. Nejlépe školní psychologa nebo jiného pracovníka ŠPP.
- Uvědomte si, že žák či žákyně vás nesmí začít vnímat jako hrozbu.
- Přiblížte se pomalu na délku paží.
- Dřepněte si anebo si klekněte na úroveň žáka.
- Vaše oči jsou v úrovni očí žáka nebo můžete být k žákovi bokem.
- Máte na mysli cestu úniku, bude-li potřeba. Ne však za zády dítěte.
- Pakliže se žák pohybuje po škole, pohybujete se v dostatečné vzdálenosti za ním.
- Mějte na paměti, že žák vnímá především mimoslovní obsah vašeho těla.
- Pakliže se žákem mluvíte, vaše ruce by měly být podél těla. Ne však zaťaté v pěst.
- Vyhýbejte se pohybům vyjadřujícím nejistotu: krčení ramen, vrtění hlavou, chaotické pohyby těla).
- Zcela se vyhýbejte projevům vyjadřujícím ponížení (posměch, povyšování, gesta znechucení).

Co vám může pomoci:

- „Pomůže ti, když tě vezmu za ruku?“
- „Můžu udělat něco pro to, aby ti bylo lépe?“
- „Co bys teď potřeboval/a?“
- Vracíme žáka ke vjemům těla: čich, hmat, chuť.
- Technika „třetího oka“: hledíme doprostřed čela dítěte.
- Na dítě mluví jen jedna osoba. Klidným, ale pevným hlasem. Komentujeme to, co děláme nebo se chystáme udělat. Pojmenováváme emoce: „Vidím, že jsi rozzlobený, smutný. Rozumím tomu, že cítíš zlost.“

Informace ke sdílení:

- Dostáváme se do situací, ve kterých se žák ocitá ve stavu, ve kterém ztrácí kontrolu nad svým chováním, díky tzv. spouštěčům, které mohou být naším očím skryté.
- V některých situacích se stává, že se žák či žákyně dostane do stavu strachu nebo zděšení a reaguje únikem, útokem nebo strnutím.

- Stres je silným spouštěčem traumatu.
- Ve stresujících situacích žák vnímá málo nebo vůbec obsah toho, co říkáme.
- Rozrušený dospělý nemůže zklidnit dítě.
- Dospělý, který cítí strach, nemůže zklidnit dítě.

Důležité kontakty		
Záchranná služba	155	-
	-	-
	-	-

KRIZOVÝ PLÁN 23 – JAK POSTUPOVAT V PŘÍPADĚ ÚMRTÍ ŽÁKA, NEBO PRACOVNÍKA ŠKOLY

Vychází z metodického doporučení kolektivu autorů: Ondřej Mýtina, Lucie Matějovská, Lenka Chmelařová, 28.2.2022.

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

V případě, že nastane úmrtí žáka, nebo pracovníka školy, nastává krizová fáze události. Jde o bezodkladnou reakci školy na dobu bezprostředně po události a v následujících několika dnech. Trvání krizové fáze je individuální.

Po krizové fázi nastává následná fáze, která si klade za cíl nadále poskytovat péči zasaženým žákům a pracovníkům školy. Pracuje se s procesy truchlení a loučení. Výsledkem této fáze by mělo být uzavření situace. V této fázi je důležité věnovat se diskuzi, o situaci hovořit ve spolupráci s rodinou a s jejich souhlasem.

- Konkrétní doporučený postup při řešení situace s úmrtím dle metodického pokynu:

KRIZOVÁ FÁZE

- Spolupracujeme se složkami integrovaného záchranného systému (je-li situace akutní, nebo se stane přímo ve škole, nebo na akci, za kterou má škola zodpovědnost).
- Rozdělíme činnosti mezi dostupné pracovníky školy. Organizuje pověřená osoba, dle plánu, nebo osoba neprodleně/dočasně určená.
- Nabídneme krizovou pomoc zasaženým osobám.
- Určíme, jaké informace, kdo a jak o situaci sdělí pracovníkům školy, žákům a zákonným zástupcům.
- Kontaktujeme zřizovatele, událost oznamujeme.
- Aktivně a prokazatelně nabízíme poradenské služby zasaženým osobám, zvažujeme žádost o spolupráci s různými dalšími organizacemi.

NÁSLEDNÁ FÁZE

- Zvažujeme oslovení rodiny ohledně zřízení pietního místa, případné účasti na pohřbu.
- Připravíme kolegy na práci s informacemi. Využíváme externích služeb (například práce s kolektivy, kterých se událost významně dotkla).
- Zřizujeme pietní místo.
- Dále monitorujeme situaci, výskyt žádostí o poradenské a krizové služby.
- Po odstranění pietního místa dále monitorujeme situaci, pozornost věnujeme také výročí události, měsíc po události, rok po události apod.

Důležité kontakty		
Záchraná služba ČR	155	-
Policie ČR	158	-
Linka bezpečí	116 111	-
Rodičovská linka	606 021 021	https://www.rodicovskalinka.cz/sluzby/chatuj-s-nami/
Terapeutická linka Sluchátko, z.ú.	-	https://www.linkasluchatko.cz/
Krizové centrum RIAPS	-	https://www.csspraha.cz/krizove-centrum-riaps-krizova-intervence-a-psychologicka-podpora
Poradna Vigvam	-	https://poradna-vigvam.cz/

KRIZOVÝ PLÁN 24 – JAK PRACOVAT S ŽÁKY VZHLEDEM KE VZTAHU K RUSKÉ AGRESI NA UKRAJINĚ

Vychází z metodického doporučení MŠMT: Metodická doporučení pro práci se školními kolektivy ve vztahu k ruské agresi vůči Ukrajině (Praha, únor, 2022).

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Pokud se dostanete do situace, že k vám do třídy přichází žák/žákyně z Ukrajiny, doporučujeme následující postup.

- 1) Učitel informuje třídu o příchodu nového žáka, vyzve žáky, zda mají otázky a adekvátně na ně odpoví.
- 2) Učitel zvaží, které místo ve třídě žákovi přiřadí.
- 3) Požádá žáky o součinnost v doprovázení začleňování nového žáka do chodu třídy a školy.
- 4) Může určit jednoho až dva žáky, kteří novému příchozímu žákovi ukáží všechna důležitá místa. Vysvětlí, co je třeba znát /místa, lidi, průkazy, obědy, čipy apod./
- 5) V případě potřeby pozve do třídy školního metodika prevence nebo školní psycholožku pro spolupráci v aktivitách pro začleňování nového žáka do kolektivu. Dále při dalších kolektivních aktivitách, v jejichž provedení a následné zpětné vazbě si učitel není jistý.
- 6) Učitel sleduje a monitoruje situaci ve třídě. Pokud sezná zhoršené klima ve třídě, kontaktuje školního metodika prevence nebo školní psycholožku.
- 7) Učitel nezvýrazňuje nového žáka ve třídě, nevyptává se zbytečně před celou třídou na jeho osobní život a příchod z Ukrajiny. Vede respektující a citlivý individuální přístup k novému žákovi.
- 8) Spolu s externími spolupracovníky nebo pracovníci ŠPP lze realizovat ve třídě programy na téma tolerance, respektu a rovnosti. V metodickém doporučení se uvádí, že: „náplní této činnosti by mělo být především akcentování respektování individuality, dodržování lidských práv a jasné deklarování toho, že národnost nečiní člověka odpovědným za kroky, které realizuje státní režim země, odkud dotyčný pochází.“ (MŠMT, Praha, únor 2022)

Důležité kontakty		
Záchranná služba ČR	155	-
Policie ČR	158	-
Meta o.p.s.	Proskoly@meta-ops.cz	222 521 446
Centrum Locika, z. ú.	info@centrumlocika.cz	734 441233
Prev-centrum	Prevcentrum.cz	

KRIZOVÝ PLÁN 25 – SEBEVRAŽEDNÉ CHOVÁNÍ

Vychází z metodického doporučení MŠMT: Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže „Co dělat když – intervence pedagoga“, příloha č. 24. z roku 2023.

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy a pracovníci ŠPP.

Pokud se dostanete do situace, kdy vám žák či žákyně svěří své sebevražedné myšlenky či se obáváte, že vykazuje sebevražedné chování, přesuňte ho v systému péče dále.

Intervence pedagoga se dají rozdělit **do 3 situací dle akutnosti sebevražedného jednání:**

1) mírné riziko – žák má myšlenky na sebevraždu

Pokud má pedagog podezření či informace o tom, že žák má myšlenky na sebevraždu, je v první řadě potřeba:

- Pracovat se sebou. Pro většinu lidí je rozhovor o sebevraždě nekomfortní, je vhodné se na takový rozhovor vnitřně naladit.
- Téma je potřeba brát vždy vážně a nebagatelizovat jej.
- Je vhodné žáka s jeho myšlenkami přijmout. To znamená nesoudit, netrestat a nevyvolávat pocity viny (To bys přece svým rodičům neudělal), stejně tak se nesnažit žákovi předestřít věci, které by určitě měl nebo neměl dělat (Běž si zaběhat, přijdeš na jiné myšlenky), a netlačít na něj.
- Situaci by pedagog neměl řešit sám a měl by se snažit předejít případnému zděšení, fascinaci tématem či panice.
- **Následuje podpůrný rozhovor.** Je vhodné, když takový rozhovor vede pedagog, který má s žákem dobrý vztah a také jeho důvěru. Je potřeba na něj mít dostatek času a vhodný prostor, tzn. rozhovor vedeme ideálně pouze ve dvou, bez přítomnosti dalších žáků, a v klidném, bezpečném prostředí. Pokud vnímáte, že se žák chystá říct informace o sebevraždě před vrstevníky, je lepší ho jemně přerušit a pokračovat v rozhovoru hned, ale o samotě, mimo zbylé žáky. Pokud má pedagog možnost, může dopředu takový rozhovor konzultovat např. s kolegy ze školního poradenského pracoviště a připravit se na něj (**případně celý rozhovor přenechat na nich**). Cílem rozhovoru je vyjádřit zájem o žáka (Zajímá mě, jak se ti daří, co teď prožíváš) a ukázat žákovi, že existuje pomoc.

2) střední až vysoké riziko – žák má sebevražedné tendence

Ve chvíli, kdy má žák naplánovaný způsob, místo a datum sebevraždy, je ve vysokém riziku a v dané situaci je vhodné učinit následující kroky:

- Jeden pedagog zůstává s žákem a nenechává ho o samotě (ideální je, když je pedagog stejného pohlaví jako žák, aby s ním případně mohl i na toaletu).
- Vhodný je podpůrný empatický rozhovor.
 - vysvětlit, že budou kontaktováni jeho zákonní zástupci
- Zavolat si na pomoc další dospělou osobu, která pomůže situaci řešit a která volá zákonným zástupcům a informuje je o situaci a domlouvá se na dalších krocích (včetně příjezdu do školy) .
- Předat zákonným zástupcům kontakty na odbornou pomoc v kraji

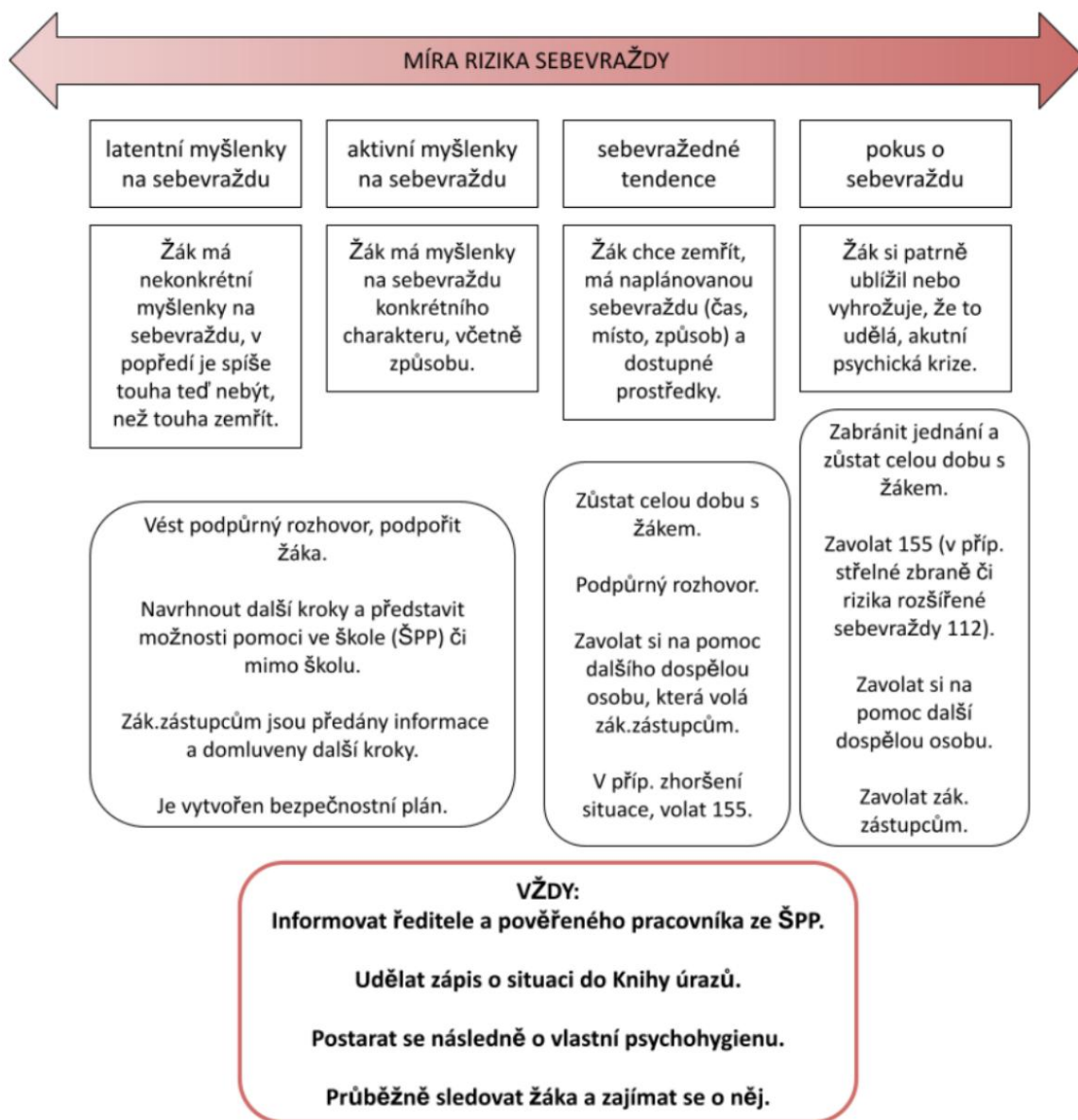
3) Akutní riziko – žák se pokusil o sebevraždu na půdě školy

Jde o situace, kdy si žák ve škole patrně ublížil (např. pořezal se, spolykal prášky), chystá se k tomu, chystá či vyhrožuje, že si ublíží.

První dospělý, který žáka najde, by měl:

- snažit se jednání zabránit, pokud lze, nebo poskytnout první pomoc
- zůstat s žákem a nenechat ho o samotě
- zavolat Rychlou záchrannou službu (155)
- zavolat si na pomoc další dospělou osobu, která mu pomůže situaci řešit

- zavolat zákonným zástupcům žáka a informovat je o situaci Po situaci by měl pedagog **vytvořit zápis** o situaci a informovat ředitele školy, příp. ředitelem dalšího pověřeného pracovníka (ideálně někdo ze ŠPP). Stejně tak má škola povinnost **zaznamenat situaci do Knihy úrazů**.

Důležité kontakty		
Linka bezpečí	116 111	Linka bezpečí Pomáháme dětem a studentům (linkabezpeci.cz)
Rodičovská linka	606 021 021	Rodičovská linka Pro dospělé jednající v zájmu dětí (rodicovskalinka.cz)

Linka pro rodinu a školu	116 000	Linka pro rodinu a školu (linkaztracenedite.cz)
Poradna Vigvam		Poradna Vigvam (poradna- vigvam.cz)
Prev-centrum		Prevcentrum.cz

7. Použité zdroje

- 1) Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) In: *msmt.cz* [online]. 30. 9. 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>
- 2) Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (MŠMT č.j.: 21291/2010-28) In: *msmt.cz* [online]. 30. 9. 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>
- 3) Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (č.j. MŠMT 37 014/2005-25) In: *msmt.cz* [online]. 30. 9. 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/38377>
- 4) Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních In: *msmt.cz* [online]. 15. 9. 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>
- 5) Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb. In: *msmt.cz* [online]. 10. 10. 2017. Dostupné z: [msmt.cz/file/39021/download/](http://www.msmt.cz/file/39021/download/)
- 6) Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a k povinnému vyloučení žáka nebo studenta k 1. 9. 2017. In: *msmt.cz* [online]. 2. 10. 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>
- 7) Školní řád (ZŠ, Chýně 253 01, Praha-západ, Bolzanova 800) v platném znění
- 8) Organizační řád školy v platném znění
- 9) ŠVP v platném znění

- 10) Přístupy k náročnému chování dětí a žáků ve školách a školských zařízeních a možnosti jeho řešení, metodické doporučení 2021/2022, ČŠI Praha 2021, ISBN: 978-80-88087-56-4 (online ; pdf)
- 11) Spolupráce základních škol a orgánů sociálně-právní ochrany dětí Středočeského kraje, metodický pokyn 2019, Krajský úřad Středočeského kraje
- 12) Interaktivní platforma podpory duševního zdraví a prevence rizikového chování iprev.cz
- 13) Metodika pro školy: Úmrtí žáka, nebo pracovníka školy; kolektiv autorů Ondřej Mýtina, Lucie Matějovská, Lenka Chmelařová, 28.2.2022
- 14) Metodické doporučení pro práci se školními kolektivy ve vztahu k ruské agresi vůči Ukrajině (MŠMT, Praha, 2022)
- 15) Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže Co dělat, když – intervence pedagoga: Příloha č. 25 MŠMT [MD-Sebevraždne-chovani-2023.pdf](#), [MŠMT](#) [ČR](#) ([gov.cz](#))

